

Wykorzystanie Internetu w edukacji

Wiesław Pietruszkiewicz

Wprowadzenie do szkolenia

1. Internet od strony technologicznej

- 1.1. Budowa Internetu
- 1.2. Technologie internetowe
- 1.3. Usługi internetowe
- 1.4. Przydatne oprogramowanie
- 1.5. Serwisy i systemy internetowe

2. Internet jako źródło informacji

- 2.1. Informacje internetowe
- 2.2. Wyszukiwarki internetowe
- 2.3. Katalogi internetowe
- 2.4. Biblioteki internetowe
- 2.5. Jakość informacji
- 2.6. Głęboki Internet

3. Internet jako platforma współpracy

- 3.1. Współpraca w Internecie
- 3.2. Współdzielenie plików
- 3.3. Praca nad projektami
- 3.4. Praca grupowa
- 3.5. Serwisy społecznościowe
- 3.6. Materiały audio i wideo

4. Internet jako medium komunikacji

- 4.1. Komunikacja w Internecie
- 4.2. Poczta elektroniczna
- 4.3. Konferencje i komunikatory
- 4.4. Fora dyskusyjne
- 4.5. Usenet i IRC
- 4.6. Netetykieta

Podsumowanie szkolenia

Słownik

Zalecana literatura

Materiały dodatkowe

Wprowadzenie do szkolenia

Celem szkolenia jest omówienie możliwości Internetu z perspektywy zastosowania usług, technologii oraz informacji internetowych w edukacji. Materiał prezentowany w szkoleniu stanowi szerokie spojrzenie na możliwości Internetu, postrzeganego jako źródło informacji, platformę dostarczającą usługi umożliwiające współpracę, jak i komunikację. Taki zakres materiału pozwoli na zrozumienie szerokich możliwości Internetu, które odpowiadają potrzebom nowoczesnej edukacji i oczekiwaniom społeczeństwa (w szczególności jego najmłodszych grup), korzystającego z Internetu coraz intensywniej.

Szkolenie wymaga zrozumienia podstaw obsługi komputera oraz wykorzystania sieci komputerowych. Wymagania te są niezbędne do zrozumienia możliwości użycia Internetu, które to zostały w niniejszym szkoleniu zaprezentowane z ukazaniem potencjalnych zastosowań w środowisku edukacyjnym.

Internet od strony technologicznej

Celem modułu jest omówienie podstaw technologicznych Internetu, niezbędnych do zrozumienia jego działania z perspektywy użytkownika oraz poznania usług internetowych i przydatnego oprogramowania. Moduł stanowi wprowadzenie technologiczne potrzebne do dobrego poznania Internetu i wykorzystania go w procesie edukacyjnym.

Po zapoznaniu się z materiałem zawartym w module „Internet od strony technologicznej” czytający będzie:

- rozumiał podstawową strukturę Internetu, to w jaki sposób jest zbudowana sieć Światowa oraz jakie podstawowe technologie są używane do zapewnienia jej funkcjonowania,
- znał usługi internetowe i przydatne oprogramowanie, pojęcia serwisów i systemów internetowych oraz różnice między nimi,
- potrafił wykorzystać elementarne usługi internetowe w pracy oraz dobrać oprogramowanie potrzebne do utworzenia środowiska pracy.

1.1. Budowa Internetu

Możliwości Internetu, w tym te istotne w procesie edukacyjnym wiążą się z historią jego powstania. Będąc rozproszoną siecią komputerową łączy ze sobą komputery i urządzenia sieciowe połączone w ramach heterogenicznej sieci, o strukturze podlegającej ciągłym zmianom. Wywodząc się z militarnego pragnienia zapewnienia niezawodności przy ataku na węzły sieci i jej zdolności dostosowania do nowych warunków, Internet składa się z milionów komputerów systemów internetowych udostępniających zasoby informacyjny i funkcjonalność ich użytkownikom. Dzięki adaptacyjności rola centralnych organów zarządzających Siecią jest ograniczona do minimum technologicznego.

Sieci może być bezproblemowo rozbudowywana przez jej użytkowników, dostosowując się do potrzeb Internautów. Dzięki temu charakter Internetu, wraz ze wzrostem możliwości technologicznych, zmienia się wraz ze zmieniającymi się oczekiwaniami użytkowników.

Wyjaśnienia wymaga pojęcie [serwera](#), którym może być zarówno wyspecjalizowany komputer, jak i oprogramowanie. Funkcjonalność Internetu opiera się na idei współpracy serwerów oraz maszyn klientów korzystających z oferty serwerów. Przykładowo korzystając z tego kursu za pośrednictwem platformy e-learningowej używamy usług dostarczonych przez serwer. Tworzenie

nowych serwisów Webowych opiera się na udostępnianiu zasobów informacyjnych na własnym serwerze lub (częściej) korzystając z pomocy skonfigurowanego i podłączonego do Sieci innego serwera, które często obsługują wiele różnych serwisów Webowych.

Kolejnymi podstawowymi pojęciami które muszą zostać wyjaśnione są pojęcia **domen** i **adresów IP** tworzących zbiór adresów identyfikujących zasoby w Sieci. Dzięki nim możemy określić położenie (logiczne) zasobów do których dostęp chcemy otrzymać, bez konieczności określania ich fizycznego położenia. Zadaniem mechanizmów Sieciowych jest fizyczne odnalezienie maszyn i udostępnianych zasobów na podstawie ich logicznego adresowania.

Przy mnogości serwisów internetowych możliwe jest ich podzielenie na 4 podstawowe grupy (Rysunek 1.1). Należy pamiętać, że niektóre domeny rodzajowe w których znajdują się serwisy podlegają ścisłej kontroli (domeny administracji, wojskowe i edukacyjne), podczas gdy większość domen może być dowolnie wybierana przez osoby rejestrujące je (np. domena komercyjna .com ze względu na popularności i intuicyjność jest popularnym rozszerzeniem stron niekomercyjnych i prywatnych). Wiarygodność domeny ma duże znaczenie przy ocenie wartości informacji pochodzących z niej, co zostanie wyjaśnione w kolejnym module.

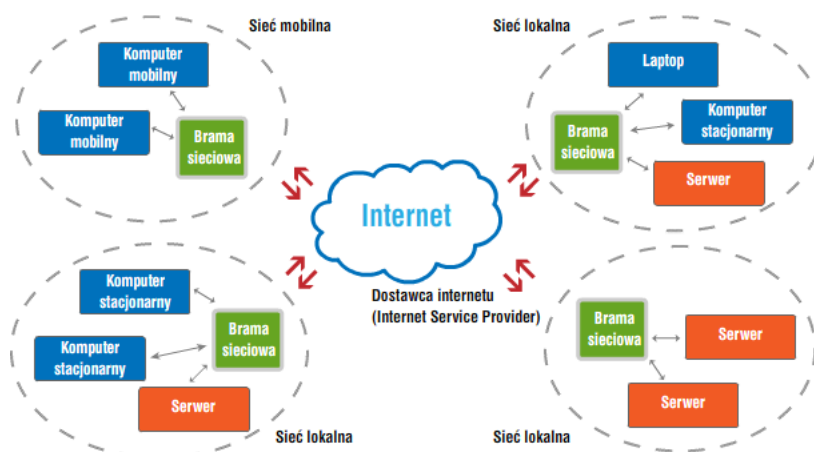
Rysunek 1.1 Rodzaje domen oraz serwisów internetowych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Mimo względnej dużej popularności Internetu wśród praktycznie wszystkich grup społecznych (wiekowych, zawodowych itp.), wciąż Internet kojarzony jest głównie ze swoim stacjonarnym wariantem. Jednakże możliwości obecnych technologii oraz uwarunkowania społeczne i ekonomiczne powodują wzrost znaczenia Internetu mobilnego. Oznacza on dostępność możliwości Sieci w każdym momencie gdy powstanie taka potrzeba, bez konieczności oczekiwania przez

Internautów na dostęp do Internetu.

Zatem, oprócz tradycyjnych komputerów stacjonarnych stanowiących trzon urządzeń podłączonych do Internetu, musimy także pamiętać o tym, że możliwości Sieci mogą zostać także wykorzystane na laptopach (w szczególności z użyciem łącz mobilnych), netbookach (stworzonych z myślą o przeglądaniu Sieci), tabletach (ukierunkowanych na tzw. „konsumpcje informacji” dostarczanych przez serwisy internetowe), czy finalnie smartfony (będące najbardziej osobistymi urządzeniami, co prawda o ograniczonych możliwościach, ale praktycznie ciągłej dostępności dla użytkownika).

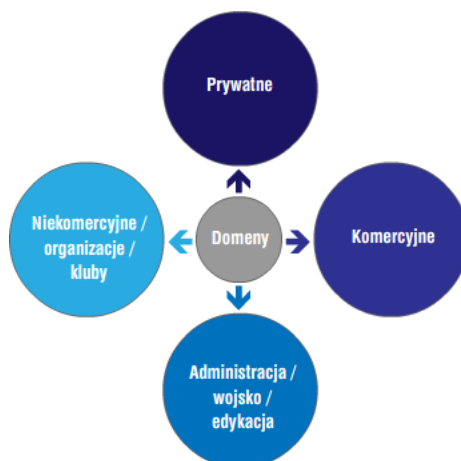
Zastosowanie Internetu w edukacji wymaga zrozumienia jego podstawowych zalet jako płaszczyzny komunikacyjnej, środowiska pracy oraz medium informacyjnego. Korzyści te zostały zaprezentowane na Rysunku 1.2.

Rysunek 1.2 Zalety zastosowania Internetu w procesach edukacyjnych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

1.2. Technologie internetowe

Pojęcie Internetu jest na tyle rozproszone, że na Internet składają się liczne sieci lokalne (w tym i mobilne), które tworzą razem rozproszoną sieć w której nie może wyróżnić jednej określonej struktury. Wszystkie fragmenty lokalne są połączone z pozostałymi (Rysunek 1.3) odpowiednimi urządzeniami sieciowymi i razem tworzą Internet.

Rysunek 1.3 Heterogeniczność Internetu (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Sieci komputerowe mogą zostać podzielone wg różnych kryteriów. Jednym z nich jest podział wg rozległości (Tabela 1.1), gdzie Internet stanowi najbardziej rozległą z Sieci. Co ważne technologie, infrastruktura, czy oprogramowanie bardzo często mogą zostać zastosowane w sieciach o dowolnej rozległości, dzięki czemu możliwe jest korzystanie w narzędzi webowych także w ramach niewielkich sieci, łączących lokalnych użytkowników (np. uczniów/studentów jednej klasy/grupy).

Tabela 1.1 Rodzaje sieci komputerowych wg ich rozległości (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Sieć	Opis	Wielkość
(W)PAN	(Wireless) Personal Area Network sieć osobista, zawierająca urządzenia znajdujące się bezpośrednio przy sobie i połączone razem np. drukarkę, komputer osobisty czy telefon komórkowy	Niewielka ograniczona do np. danego pomieszczenia
(W)LAN	(Wireless) Local Area Network łączy komputery na określonym obszarze o niewielkich rozmiarach	Wielkość obszaru ograniczona do np. biura, budynku
MAN	Metropolitan Area Network , sieć metropolitalna obejmująca zasięgiem całą aglomerację i znajdujące się w niej sieci LAN	Na poziomie miasta lub aglomeracji miejskiej
WAN	Wide Area Network , łączy węzły sieci rozmieszczone na dużym obszarze geograficznym, nie jest własnością ani zarządzana przez jedną organizację	Obejmuje region, kraj, kontynent lub Świat (Internet)

Zastanawiającym może wydawać się fakt, iż możliwe jest funkcjonowanie tak rozległej i zróżnicowanej Sieci jaką jest Internet. Wynika to ze standaryzacji technologii sieciowych (Rysunek 1.4), które w popularnym modelu OSI (ang. Open System Interconnection) określają warstwy które przy zastosowaniu odpowiednich standardów (określających właściwości począwszy od elektrycznych skończywszy na funkcjonowaniu aplikacji) umożliwiają współpracę różnych urządzeń, jak i oprogramowania.

Dzięki temu, nawet jeżeli szczegóły techniczne pozostają poza naszą gestią lub zainteresowaniami, możemy stworzyć odpowiadające sobie środowisko pracy poprzez wybranie pasujących nam np. przeglądarek internetowych, których wybór pozostaje bez wpływu na możliwość skorzystania z funkcjonalności interesującego nas serwisu webowego, podobnie jak wykorzystanie preferowanego przez nas klienta pocztowego.

Rysunek 1.4 Standaryzacja rozwiązań sieciowych wg. modelu OSI (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

1.3. Usługi internetowe

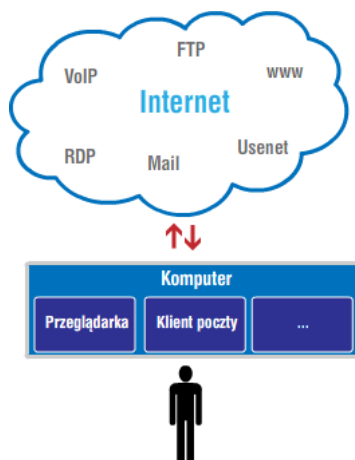
Najczęściej wykorzystywaną usługą internetową pozostają strony WWW. Dlatego w uproszczeniu mówiąc o serwisach internetowych mamy najczęściej na myśli serwisy webowe. Ich zadaniem jest dostarczanie treści zgromadzonych w zasobach serwera użytkownikowi, któremu są wyświetlane za pomocą przeglądarki internetowej prezentującej tekst, grafikę, elementy interaktywne czy multimedia (Rysunek 1.5).

Rysunek 1.5 Uproszczona struktura serwisów webowych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

WWW to nie jedyna usługa dostępna w Internecie (Rysunek 1.6). Istnieje także wiele innych przydatnych usług m.in. usługa transferu plików FTP, zdalnego dostępu do pulpitu RDP, czy telefonii internetowej VoIP. Najważniejsze z nich zostaną omówione w dalszych częściach szkolenia wraz z prezentacją programów

potrzebnych do ich wykorzystania. Każda z usług przeznaczona jest do odmiennych zadań i ich umiejętnie zastosowanie pozwala na realizację celów trudno- lub nieosiągalnych przy użyciu samej usługi WWW.

Rysunek 1.6 Usług internetowe (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

1.4. Przydatne oprogramowanie

Wspomniane już wcześniej przeglądarki internetowe stanowią podstawowe oprogramowanie użytkownika, wykorzystywane do otrzymywania dostępu do informacji zgromadzonych w Internecie. Wśród najpopularniejszych przeglądarek można wymienić (kolejność alfabetyczna – Rysunek 1.7):

- [Apple Safari](#),
- [Google Chrome](#),
- [Microsoft Internet Explorer](#),
- [Mozilla Firefox](#),
- [Opera](#).

O ich wyborze decydują często osobiste preferencje oraz możliwości dodatkowych wtyczek.

Rysunek 1.7 Najpopularniejsze przeglądarki internetowe (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

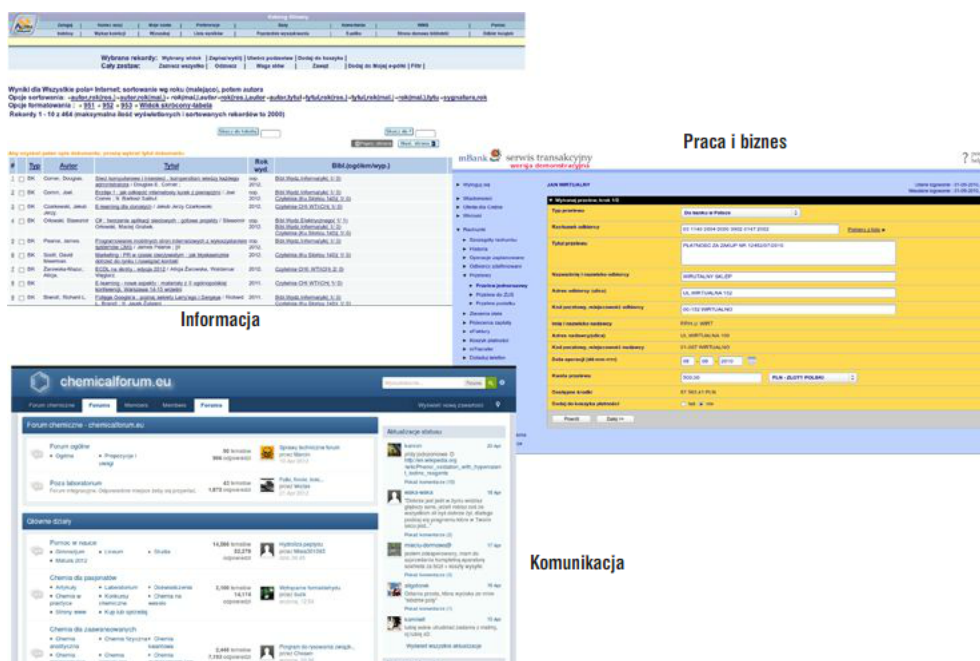
Standardowe możliwości przeglądarek mogą zostać rozbudowane o dodatkową funkcjonalność udostępnianą przez wtyczki do przeglądarek. Przykładowo jedną z najpopularniejszych wtyczek do przeglądarek jest wtyczka Adblock, która odpowiada za usuwanie reklam (przykład na Rysunku 1.8). Oprócz oszczędności miejsca na witrynie, na której podczas wyświetlania nie pojawiają się reklamy, można w ten sposób skrócić czas pobierania stron, zmniejszyć przesył danych (istotne w przypadku limitów) czy obciążenie pojedynczych łączy współdzielonych przez użytkowników.

Rysunek 1.8 Przykład działania wtyczki Adblock usuwającej reklamy (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

1.5. Serwisy i systemy internetowe

Możliwości technologiczne oraz zmieniające się nawyki internautów stymulują także postawianie licznych serwisów i systemów internetowych, które nie tylko dostarczają nam informacji, ale także funkcjonalności, pozwalającej na współpracę z innymi użytkownikami, współdzielenie informacji czy wykonywanie pracy (Rysunek 1.9). Przenoszenie się oprogramowania z tradycyjnych aplikacji do postaci usług webowych daje nam możliwość wykorzystania ich wszędzie i zawsze tam, gdzie dysponujemy łączem internetowym i przeglądarką.

Rysunek 1.9 Przykładowe serwisy i systemy webowe (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Analizując usługi dostępne w Internecie należy zwrócić także uwagę na różnice pomiędzy podstawowymi pojęciami dot. Web tj. stroną, serwisem i systemem internetowym. Zestawienie tych trzech elementów zostało umieszczone w Tabeli 1.2.

Tabela 1.2 Strona, serwis i system internetowy (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

	Strona internetowa	Serwis internetowy	System internetowy
Definicja	Pojedynczy dokument HTML zawierający treści tekstowe lub multimedialne	Ogólna nazwa zbioru strony internetowych powiązanych ze sobą oraz spójnych logicznie lub tematycznie	Serwis internetowy ukierunkowany na dostarczanie użytkownikowi funkcjonalności
Zastosowania	Prezentacja informacji	Dostarczenie użytkownikowi większej ilości informacji niż może zostać zgromadzona na pojedynczej stronie internetowej	Rozwiązania wymagające interakcji z użytkownikiem
Przykłady	Każdy dokument HTML udostępniony w Internecie, składający się także na serwis internetowy	Serwisy informacyjne (portale, wortalne, blogi, biblioteki) oraz systemy internetowe (jak w prawej kolumnie)	Sklepy internetowe, systemy bankowości internetowej, systemy współpracy grupowej, platformy komunikacyjne

Moduł miał na celu prezentację podstaw technologicznych Internetu oraz omówienie usług internetowych, przydatnego oprogramowania do wykorzystania możliwości Internetu oraz omówienie systemów internetowych (w szczególności Webowych), które stanowią bardzo szybko rozwijającą się gałąź systemów informatycznych.

Wzrastające możliwości rozwiązań internetowych, dodatkowo stymulowane wzrostem popularności, powodują zmiany w środowisku pracy, nauki jak i rozrywki. Nie bez znaczenia jest także coraz większa dostępność Internetu wśród społeczeństwa. Wynika to ze zmian społecznych, technologicznych obejmujących m.in. dostarczania coraz większej ilości urządzeń przeznaczonych do intensywnej pracy w Internecie oraz także zmian ekonomicznych pozwalających na zmniejszenie kosztu łącz, w tym mobilnych, przy postępującym wzroście ich szybkości. Należy zatem spodziewać się dalszego wzrostu znaczenia Internetu w każdej dziedzinie życia.

Internet jako źródło informacji

Celem modułu jest przedstawienie Internetu jako źródła informacji poprzez analizę podstawowych rodzajów serwisów internetowych ukierunkowanych na przechowywanie i udostępnianie usystematyzowanych danych oraz ich wyszukiwanie. Podsumowanie, materiału prezentowanego w module będzie oceną jakości informacji oraz prezentacją tzw. „głębokiego Internetu”. Po zapoznaniu się z materiałem zawartym w module „Internet jako źródło informacji” czytelnik będzie: □ rozumiał jakie serwisy internetowe są przydatne w odnajdywaniu informacji oraz jakie zasoby informacyjne są zgromadzone z tzw. „głębokim Internecie”, □ potrafił skorzystać z wyszukiwarek, katalogów i bibliotek internetowych, ocenić jakość informacji oraz przyjąć odpowiednią strategię szukania informacji mogących znajdować się w „głębokim Internecie” poza zasięgiem zwykłych wyszukiwarek internetowych.

2.1. Informacje internetowe

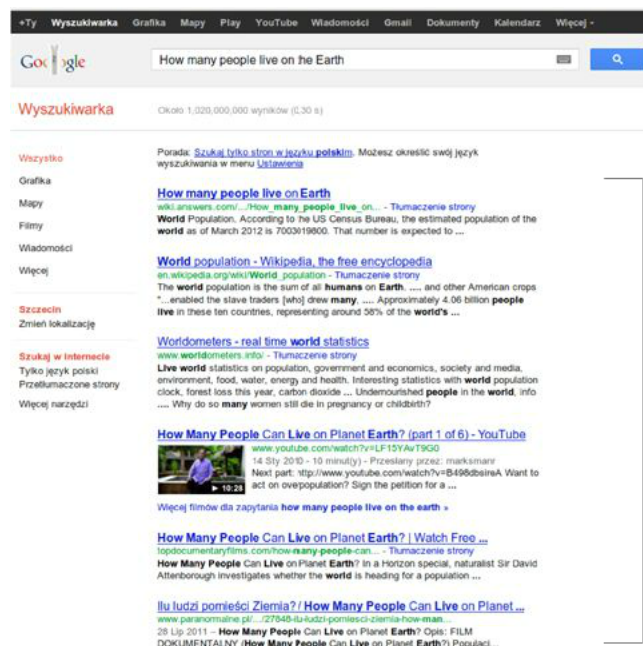
Najważniejszym z punktu widzenia zastosowaniem Internetu w edukacji jest wykorzystanie go jako składnicy informacji. Przy specyfice Sieci, informacja dostępna za jej pośrednictwem wyróżnia się kilkoma cechami od informacji pochodzących z innych źródeł (Rysunek 2.1).

Rysunek 2.1 Cechy informacji internetowej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

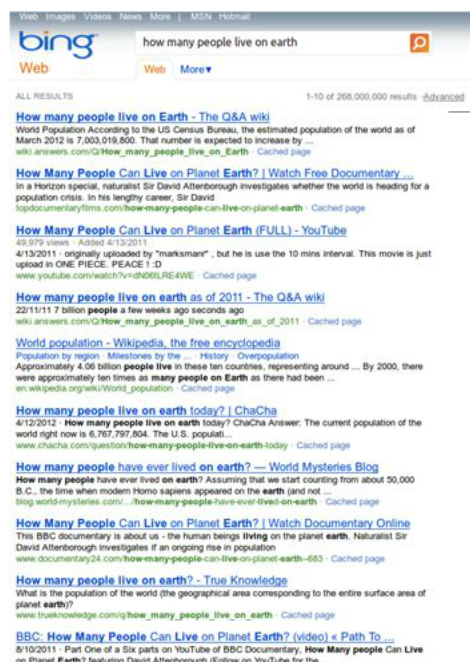
2.2. Wyszukiwarki internetowe

Podstawowym mechanizmem odnajdywania informacji w Internecie są wyszukiwarki internetowe, które posiadają indeksowane (przeanalizowane i zapisane w bazie) strony internetowe, przez które nieustannie przechodzą ich roboty indeksujące. Wykorzystanie wyszukiwarek opiera się na użyciu zbioru słów kluczowych, które są poszukiwane w treści stron. W rezultacie użytkownikowi jest zwracana lista stron pasujących do zapytania (Rysunek 2.2).

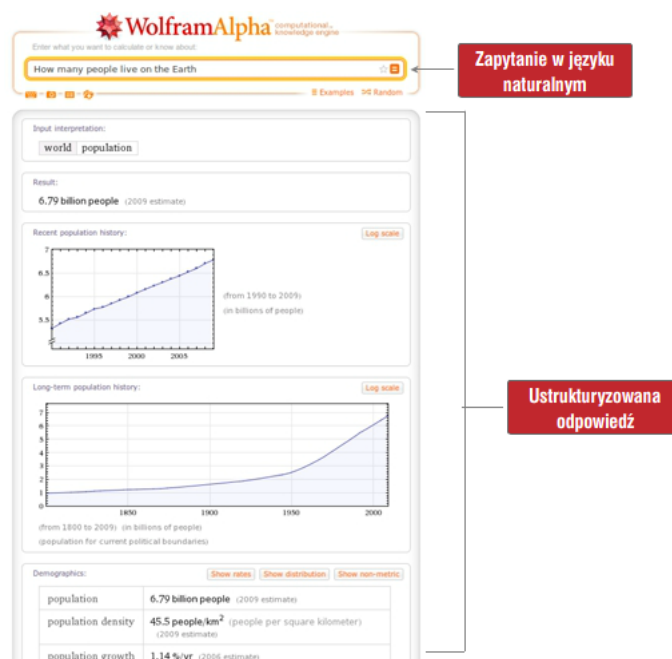
Rysunek 2.2 Odpowiedź wyszukiwarki internetowej Google (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Obecnie najpopularniejszą z wyszukiwarek jest **Google**, ale oprócz niej istnieją także inne wyszukiwarki takie wśród nich popularnością cieszą się **Bing** (przykładowe wyniki działania widoczne na Rysunku 2.3) i **Yahoo**. Należy pamiętać, że zasoby zgromadzone przez wyszukiwarki są zazwyczaj podobne, ale jednak niejednakowe, dlatego w zależności od sytuacji wyniki zwracane przez nie mogą się różnić.

Rysunek 2.3 Wyniki wyszukiwania wyszukiwarki Bing (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Jednym z podstawowych problemów użycia tradycyjnych wyszukiwarek jest nieustrukturyzowanie zwracanych wyników, które zawierają zbiór stron posortowanych jedynie wg ich istotności z punktu widzenia wprowadzonego kryterium zapytania. Odmiennym działaniem charakteryzuje się wyszukiwarka **WolframAlpha**, która zapytania traktuje jako poszukiwania informacji wyciągniętych ze stron, a nie samych stron, który to zbiór wymaga uporządkowania i usystematyzowania (wyniki działania na Rysunku 2.4). Niestety wyszukiwarka działa na razie dla języka angielskiego i operuje zapytaniami naturalnymi dla człowieka.

Rysunek 2.4 Działanie wyszukiwarki WolframAlpha (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Google to nie tylko wyszukiwarka, ale system internetowy udostępniający szereg narzędzi dostępu do informacji (Rysunek 2.5). [Lista usług](#) jest stale poszerzana o nowe, a usługi które nie zdobyły popularności są usuwane. Można zatem założyć, że Google nie jest jedynie wyszukiwarką, ale udostępnia szereg innych funkcjonalności przydatnych podczas uczenia m.in. przeszukiwanie publikacji, automatyczne tłumaczenia tekstów czy dane geograficzne wraz z obrazowaniem na poziomie widoku z ulic.

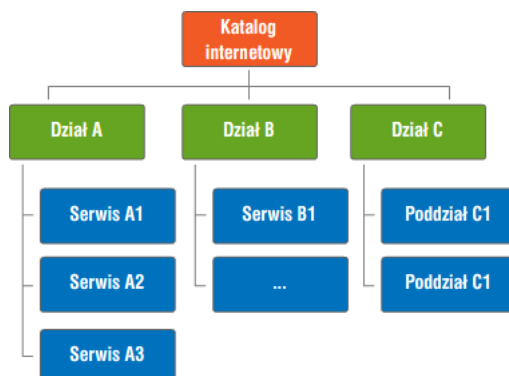

Rysunek 2.5 Podstawowe usługi informacyjne Google (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

2.3. Katalogi internetowe

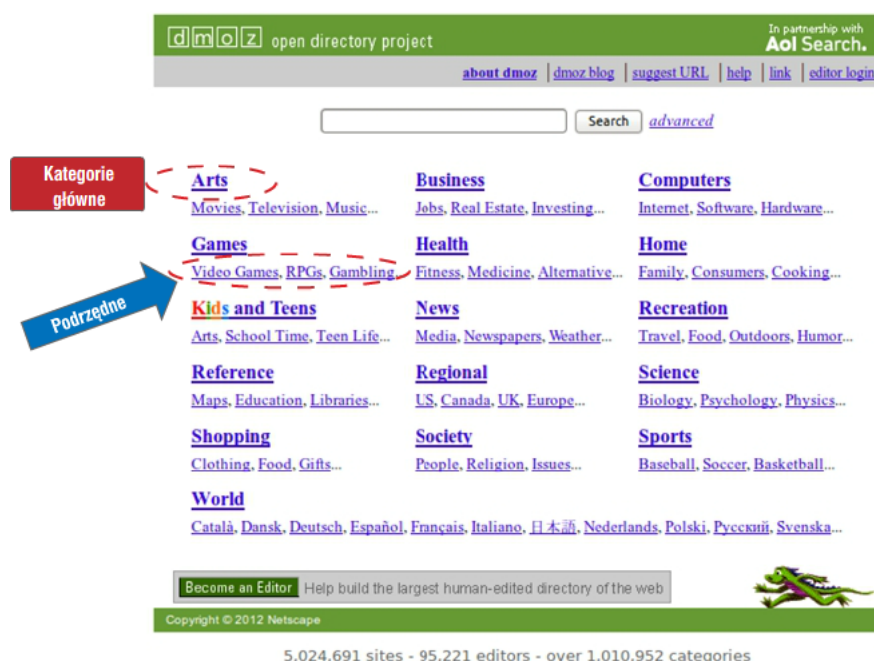
Kolejnym rodzajem serwisów internetowych dostarczających informacje są katalogi internetowe. Ich odmienność funkcjonowania w stosunku do

wyszukiwarek polega na zebraniu odnośników do stron w postaci hierarchicznej struktury, w której strony są podzielone wg ich tematyki (przykład na Rysunku 2.6).

Rysunek 2.6 Struktura katalogu internetowego (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Najpopularniejszym z katalogów jest [Open Directory Project](#) (przykład jednej z kategorii na Rysunku 2.7). Katalogi internetowe stanowią znakomite uzupełnienie wyszukiwarek internetowych. Nie zawierają co prawda skatalogowanych wszystkich stron, lecz struktura hierarchiczna ułatwia nawigację oraz odnajdywanie stron podobnych do jednej z odnalezionych przez nas.

Rysunek 2.7 Katalog Open Directory Project (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

2.4. Biblioteki internetowe

Trzecim istotnym internetowym źródłem informacji przydatnym w edukacji są biblioteki internetowe. Jednym z przykładów serwisów tego typu jest [Federacja Bibliotek Cyfrowych](#) będących zbiorczą bazą blisko 90 bibliotek cyfrowych w Polsce (Rysunek 2.8).

FEDERACJA BIBLIOTEK CYFROWYCH

Wyszukiwanie Przeglądanie Biblioteki cyfrowe

Zestawienie polskich bibliotek cyfrowych

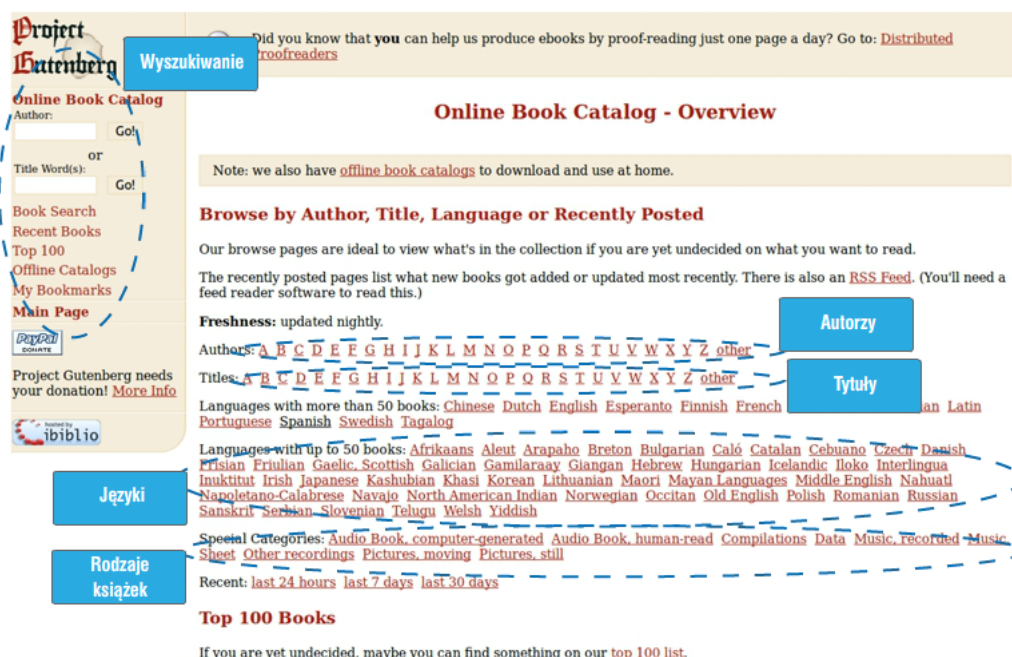
Blisko 1 milion publikacji

Zbiory 88 bibliotek cyfrowych

Lp.	Logo	Nazwa	Stan	0	0	0	0	0	0	0
1.		Akademia Biblioteki Cyfrowe Działów [język:]	Dostępna	2	9 767	124	11%			
2.		Arcturum, dominikańska biblioteka cyfrowa [język:]	Dostępna	3	193	8	97%			
3.		Bałtycka Biblioteka Cyfrowa [język:]	Dostępna	4	21 231	900	98%			
4.		Baza Rozpraw Doktorskich Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach [język:]	W przygotowaniu	1						
5.		Białka Biblioteka Cyfrowa [język:]	Dostępna	1	2 676	0	95%			
6.		Biblioteczna Biblioteka Cyfrowa [język:]	Dostępna	1	455	0	98%			
7.		Biblioteka Cyfrowa Fundacji Ormiańskiej KZKO [język:]	Dostępna	1	214	0	94%			
8.		Biblioteka Cyfrowa Instytutu Łączności [język:]	Dostępna	1	999	10	15%			
9.		Biblioteka Cyfrowa Katedry Lingwistyki Formalnej Uniwersytetu Warszawskiego [język:]	Dostępna	1	89		93%			
10.		Biblioteka Cyfrowa Książnicy Stargardzkiej [język:]	W przygotowaniu	1						
11.		Biblioteka Cyfrowa Małopolskiego Towarzystwa Genealogicznego [język:]	Dostępna	1	180		100%			
12.		Biblioteka Cyfrowa ORE [język:]	Dostępna	1	206	0	0%			
13.		Biblioteka Cyfrowa Ośrodka KARTA [język:]	Dostępna	1	12 886	0	94%			
14.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Koszalińskiej [język:]	Dostępna	1	143	0	100%			
15.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Krakowskiej [język:]	Dostępna	1	2 693		0%			
16.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Lubelskiej [język:]	Dostępna	1	637	12	97%			
17.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Łódzkiej [język:]	Dostępna	1	2 871	105	58%			
18.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Śląskiej [język:]	Dostępna	1	1 239	4	86%			
19.		Biblioteka Cyfrowa Politechniki Warszawskiej [język:]	Dostępna	1	3 036	96	94%			
20.		Biblioteka Cyfrowa Polskiego Instytutu Antropologii [język:]	Dostępna	1	77	0	32%			
21.		Biblioteka Cyfrowa Polskiego Towarzystwa Informatycznego [język:]	W przygotowaniu	1						
22.		Biblioteka Cyfrowa Regionalnej Ziemi Łódzkiej [język:]	Dostępna	1	25 439	6	43%			

Rysunek 2.8 Federacja Bibliotek Cyfrowych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Najpopularniejszą biblioteką zagraniczną jest [Projekt Gutenberg](#) udostępniający zbiory literatury światowej dla kilkudziesięciu języków. Zbiory zgromadzone w tej składnicy obejmują klasyczne pozycje literatury (Rysunek 2.9).

Rysunek 2.9 Projekt Gutenberg (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

2.5. Jakość informacji

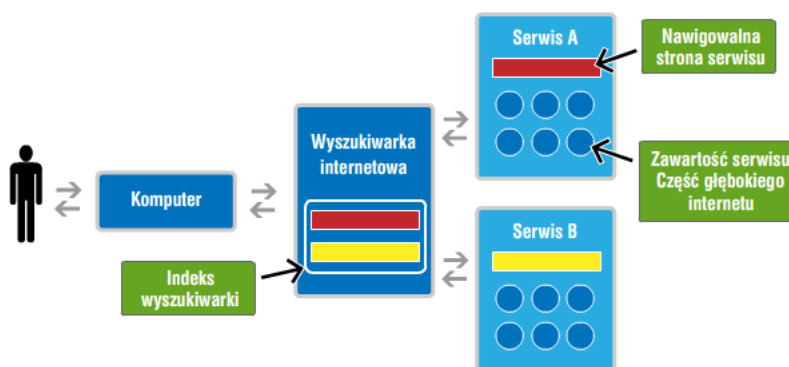
Wykorzystanie informacji pochodzącej z Internetu wymaga oceny jej jakości. O ile w Sieci dostępnych jest wiele najobszerniejszych, najświeższych czy najdokładniejszych informacji, to jednak łatwość ich publikowania oznacza możliwość zetknięcia się z informacjami nieprecyzyjnymi, zmyślonymi lub nieaktualnymi. Pomocne w ocenie jakości informacji mogą być podstawowe czynniki zaprezentowane w Tabeli 2.1.

Tabela 2.1 Czynniki oceny jakości informacji pochodzącej z Internetu (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Czynnik	Ocena/pytanie
Właściciel strony	Czy strona jest prywatna? Czy jest prowadzona przez firmę, instytucję?
Domena	W jakiego rodzaju domenę znajduje się strona?
Zaufanie do wydawcy	Czy wydawca/twórca jest znany? Czy można znaleźć informacje o nim w Sieci?
Kontakt	Czy dostępne są dane kontaktowe oraz jak są dokładne?
Aktualność	Czy informacje posiadają datę utworzenia/aktualizacji? Jeżeli tak, to czy są świeże? Czy podlegają okresowej modyfikacji i aktualizacji?
Źródła/odnośniki	Czy informacje zawierają odnośniki do innych stron lub czy mają określone źródła?
Opinie innych	Jakie opinie mają inni o analizowanej stronie?
Odnośniki zewnętrzne	Czy odnośniki do strony są dostępne na innych serwisach? Jeżeli tak, to kto je posiada?
Przeznaczenie strony	Jakie jest przeznaczenie strony? Czy może ono wpływać na informację zgromadzone na niej?
Język	Czy twórca strony wykazał się dbałością o język użyty do jej napisania? Czy zawiera błędy edytorskie?

2.6. Głęboki Internet

Pewnym ograniczeniem odnajdywania informacji w Internecie za pośrednictwem wyszukiwarek jest występowanie tzw. Głębokiego Internetu. Obejmuje on wszystkie zasoby zgromadzone w serwisach internetowych pozostające poza możliwościami zindeksowania ich przez roboty wyszukiwarek np. za względu na konieczność wprowadzenia odpowiednich słów do odnalezienia wpisów znajdujących się w danym serwisie. Niestety roboty indeksujące są w stanie przejść i przeanalizować przez strony łatwo dostępne przez strukturę linków na innych stronach (patrz Rysunek 2.10).

Rysunek 2.10 Idea Głębokiego Internetu (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Moduł miał na celu przedstawienie Internetu jako źródła informacji. W treściach omówionych w module znalazła się analiza podstawowych rodzajów serwisów internetowych ukierunkowanych na przechowywanie i udostępnianie usystematyzowanych danych, jak i prezentacja wyszukiwarek internetowych. Ze względu na to, że jakość informacji dostępnych w Sieci może się bardzo różnić, moduł zawierał także materiał dotyczący oceny jakości informacji, pozwalających na ocenę wiarygodności oraz profesjonalizmu serwisu z którego informacji korzystamy.

Zakończenie modułu stanowiła prezentacja tzw. „głębokiego Internetu”, zawierającego materiały nie będące indeksowane przez popularne wyszukiwarki internetowe. Ta grupa serwisów internetowych zawiera bardzo często wysoce specjalistyczne informacje, dlatego poszukując ich nie możemy bazować jedynie na pobieżnym wykorzystaniu wyszukiwarek internetowych, lecz w strategii szukania uwzględnić także głęboki Internet.

Internet jako platforma współpracy

Celem modułu jest omówienie Internetu jako platformy współpracy, która umożliwia wymianę dokumentów, synchronizację pracy, sprawną pracę grupową oraz integrację internautów. Takie możliwości są dopasowaniem zarówno do zwyczajów współczesnych użytkowników Sieci (w szczególności młodszych pokoleń) oraz tendencji pojawiających się także w życiu zawodowym. Dlatego uwzględnienie wzajemnej współpracy oraz komunikacji w przypadku osób uczących się pomoże im także w uzupełnieniu swoich kompetencji istotnych w życiu zawodowym.

Po zapoznaniu się z materiałem zawartym w module „Internet jako platforma współpracy” czytelnik będzie:

- rozumiał korzyści z zastosowania Internetu do współpracy grupowej oraz spektrum możliwości różnych serwisów, które udostępniają funkcjonalność pozwalającą na wymianę dokumentów, synchronizację pracy, jak i dzielenie się materiałami audio i wideo,
- potrafił zastosować odpowiednie serwisy internetowe do współpracy w grupie.

3.1. Współpraca w Internecie

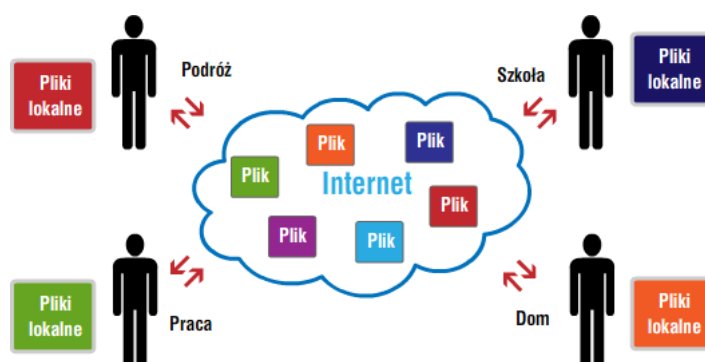
Internet daje olbrzymią szansę na współpracę z innymi użytkownikami. Liczne dostępne środki ułatwiające współpracę pozwalają na osiągnięcie kilku istotnych korzyści z takiej formy kooperacji (patrz Rysunek 3.1).

*Rysunek 3.1 Zalety współpracy prowadzonej przy użyciu środków internetowych
(Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)*

3.2. Współdzielenie plików

Jednym z typowych zadań wiążących się ze współpracą z innymi jest korzystanie ze wspólnych dokumentów. Współdzielenie zasobów możemy wykonywać poprzez przekazywanie sobie potrzebnych dokumentów po naniesieniu każdej zmiany. Jest to jednak zadanie bardzo czasochłonne, dlatego lepszym rozwiązaniem jest przechowywanie plików w Sieci. Stają się one dostępne dla innych użytkowników (przy publicznym udostępnieniu lub przekazaniu dostępu do składowicy plików), jak i nas samych umożliwiając pracę nad dokumentami bez konieczności ich przenoszenia między różnymi komputerami których używamy (patrz Rysunek 3.2).

Rysunek 3.2 Idea współdzielenia plików (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Przechowywanie plików w sieci zwane jest także przechowywaniem w chmurze i jest możliwe korzystając z możliwości wielu licznych serwisów tego typu. Zestawienie możliwości kilku najpopularniejszych z nich znajduje się w Tabeli 3.1.

Tabela 3.1 Zestawienie możliwości usług przechowywania plików w chmurze (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

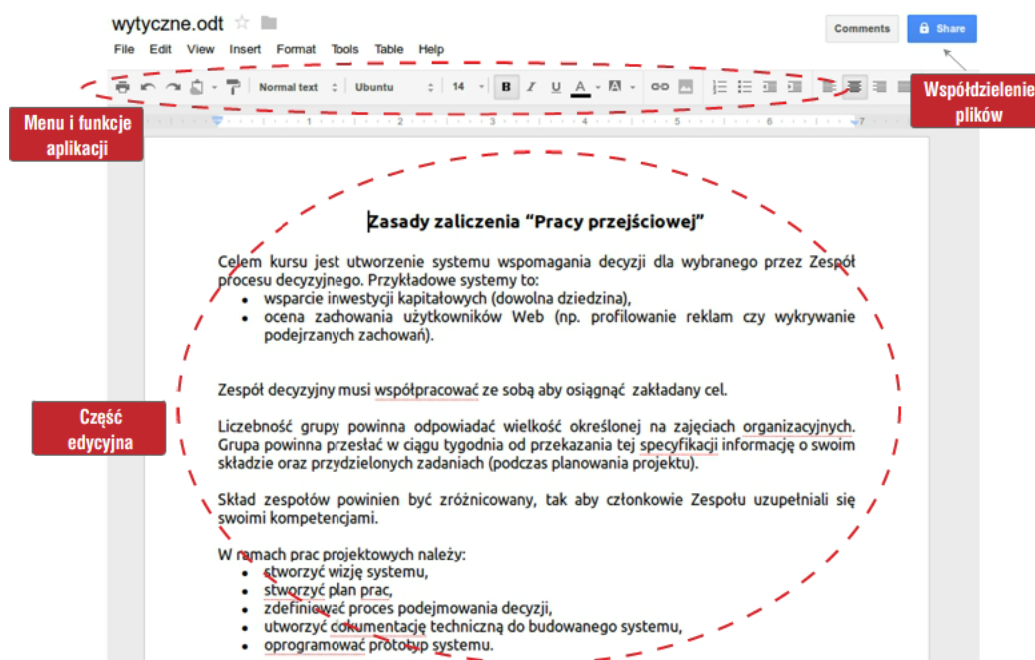
Dostawca	System operacyjny ¹	Limit (darmowy)	Limit plików	Szyfrowanie ²	Dysk sieciowy
Microsoft SkyDrive	Windows, MacOS	7GB/25GB	2GB	T	+
Google Drive	Windows, MacOS	5 GB	Brak	T	+
DropBox	Windows, Linux, MacOS	2 GB	Brak/300 MB (klient Web)	T/P	+
Ubuntu One	Windows, Linux	5GB	brak	T	Synchronizacja między urządzeniami
ZumoDrive	Windows, Linux, MacOS	2GB	brak	T	+
SugarSync	Windows, MacOS	5GB	brak	T	Synchronizacja między urządzeniami
Wuala	Windows, Linux, MacOS	5GB	25MB	T/P	+

Porównanie systemów do współdzielenia plików- tabela

1. System operacyjny dotyczy "grubego klienta" tzn. aplikacji natywnej przeznaczonej do uruchomienia na danym systemie

2. Szyfrowanie dotyczy [T]ransportu (przesyłu plików) i [P]rywatności (ich przechowywania po stronie klienta)

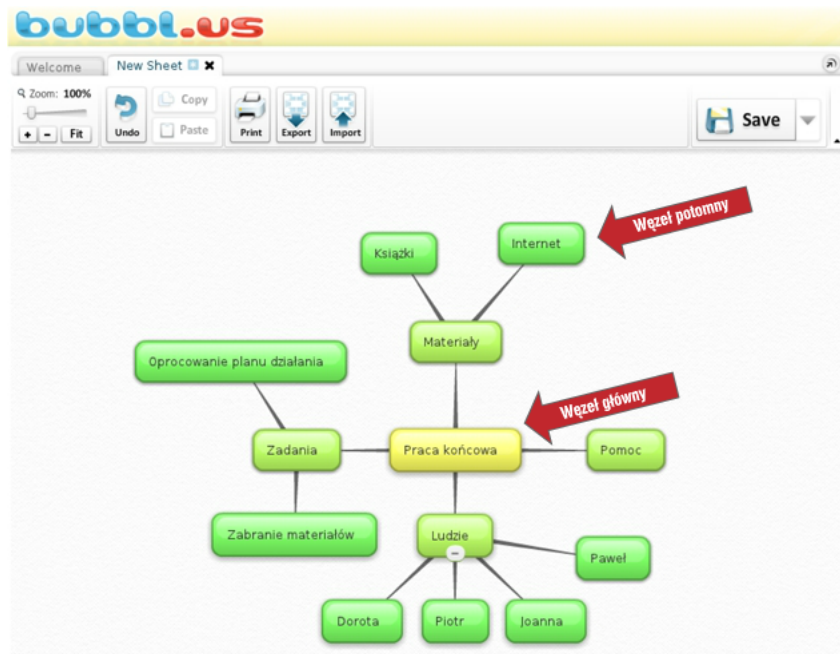
Inną możliwością jest wspólna praca nad dokumentami z wykorzystaniem pakietów biurowych w wersji on-line. Mając podstawowe i najprzydatniejsze możliwości pakietów biurowych (patrz Rysunek 3.3) umożliwiają edycję dokumentów tekstowych, arkuszy kalkulacyjnych czy prezentacji on-line, ale także ich łatwe współdzielenie z innymi użytkownikami danego serwisu.

Rysunek 3.3 Pakiety biurowe w wersji on-line (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

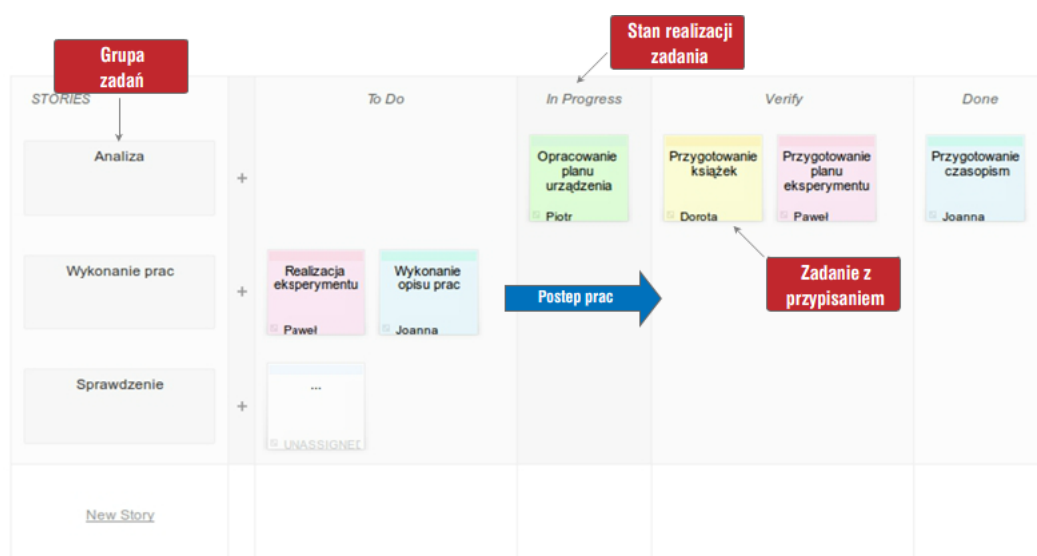
3.3. Praca nad projektami

Realizacja każdego niebanalnego wspólnego przedsięwzięcia zamienia się w zarządzanie projektem. Nie ma znaczenia to, czy jest to zadanie wiążące się z pracą, czy też jest to wspólne przygotowanie materiałów w ramach obowiązków uczącego się. Istotne jest to, że współpracując z innymi należy zaplanować zadania do wykonania oraz zarządzać nimi. Na początkowym etapie planowania przydatnym jest zastosowanie narzędzi on-line do tworzenia tzw. map myśli (patrz Rysunek 3.4).

Rysunek 3.4 Mapa myśli w wersji on-line (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

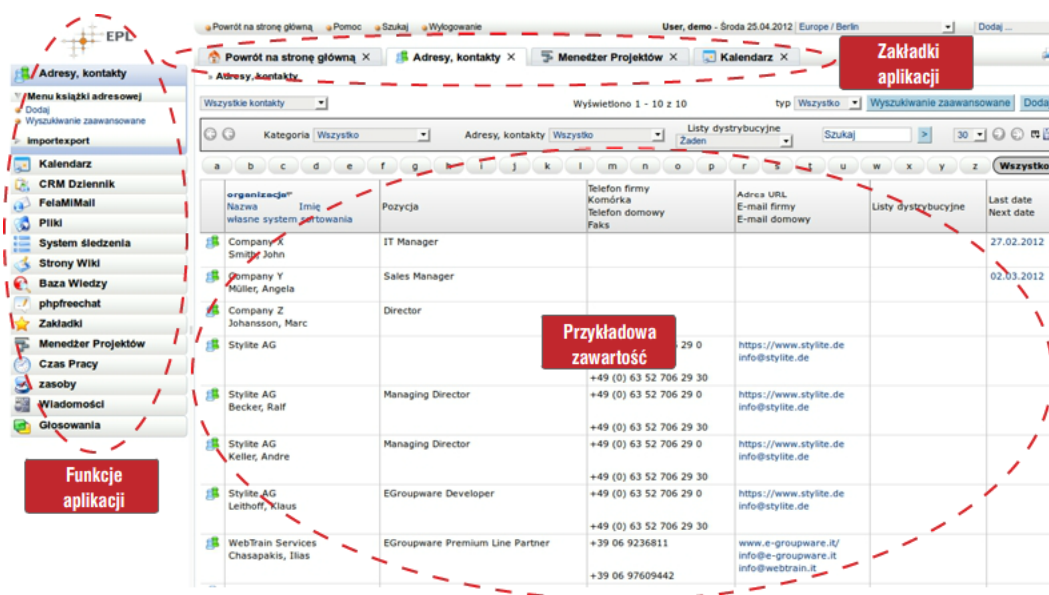
Innym typowym zadaniem wspólnej pracy nad projektem jest zarządzanie zadaniami. Także i w tym przypadku możliwe jest użycie narzędzi on-line, które pozwalają na przechowywanie łatwo dostępnych planów zadań do wykonania wraz z np. ich przypisaniem do konkretnych osób. W przypadku prostych projektów, jak jest to zazwyczaj w procesie edukacyjnym, gdzie liczba współpracujących, zakres zadań oraz czas ich trwania są stosunkowo niewielkie, dobrym jest użycie tzw. tablicy zadań (patrz Rysunek 3.5) - mogącej określać zadania, ich przypisanie oraz czas wykonania.

Rysunek 3.5 Przykładowa tablica zadań w wersji on-line (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

3.4. Współpraca grupowa

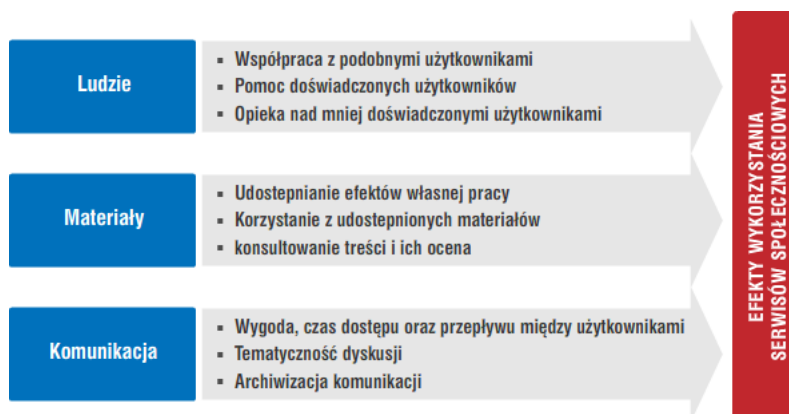
W przypadku bardzo rozbudowanej wzajemnej współpracujący pomocnym może być użycie systemów pracy grupowej (patrz na przykład na Rysunku 3.6). Ich funkcjonalność może obejmować zarówno zarządzanie zadaniami, bazę wiedzy, narzędzia komunikacyjne, jak i terminarze. Zgodnie z zamysłem systemu tego typu są podstawową wirtualną platformą pracy, integrującą członków zespołu.

Rysunek 3.6 Systemy pracy grupowej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

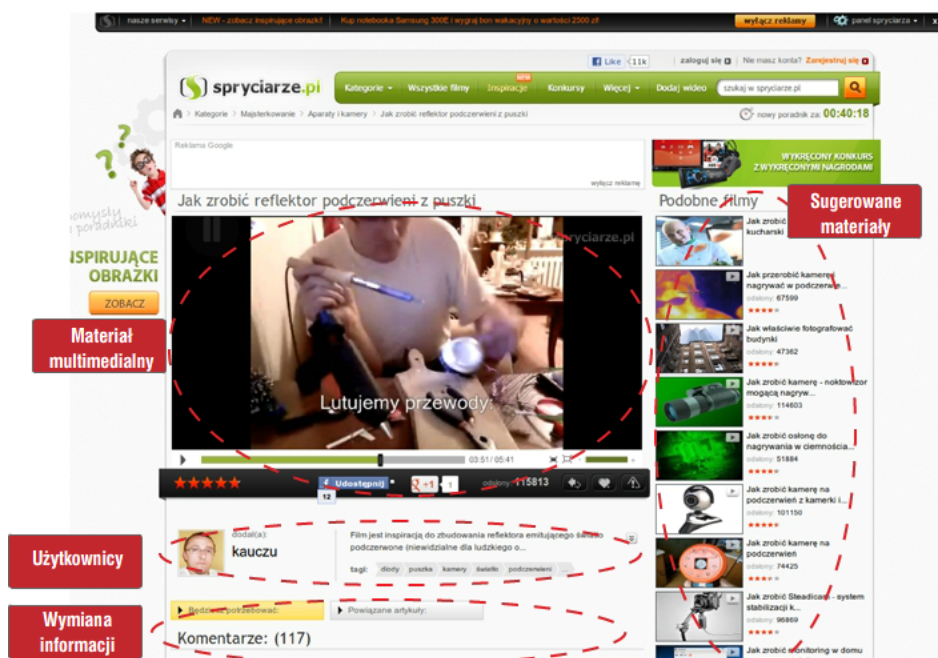
3.5. Serwisy społecznościowe

Mimo powszechnego uproszczenia w rozumieniu roli serwisów społecznościowych, często upraszczanej do nieefektywnej rozrywki, oferują one różne korzyści (podstawowe zestawienie na Rysunku 3.7). Warunkiem ich wykorzystania jest jednak umiejętność właściwego użycia oferowanej funkcjonalności, zgromadzonych materiałów oraz dostępnych użytkowników, bez których faktycznie serwisy stają się jedynie czasochłonnym hobby.

Rysunek 3.7 Wykorzystanie serwisów społecznościowych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

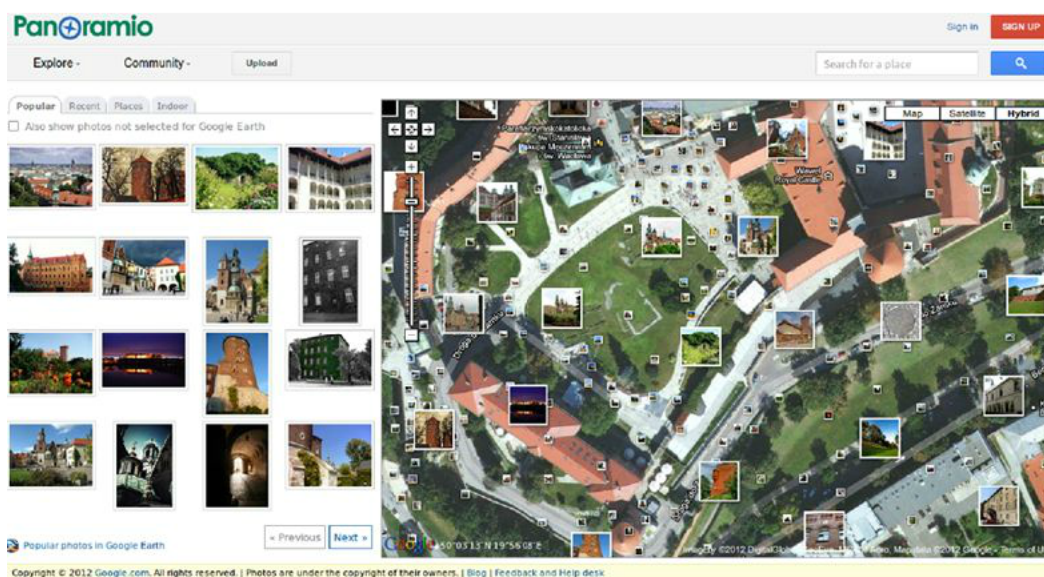
Na Rysunku 3.8 znajduje się zawartość przykładowego tematycznego serwisu społecznościowego. Jak widać zawiera on zbiór porad w postaci wideo dot. praktycznych pomysłów budowy różnych urządzeń, czy wykonania czynności. Dodatkowo możemy komunikować się z innymi użytkownikami, korzystać z ich porad, czy materiałów sugerowanych, pasujących charakterem do przeglądanych przez nas klipów. Na pokazanym przykładzie widać jak praktyczne może być wykorzystanie materiałów dostępnych w Sieci i pomocy innych do zrozumienia działania różnych mechanizmów poznawanych teoretycznie podczas tradycyjnego uczenia się.

Rysunek 3.8 Przykładowy serwis społecznościowy (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

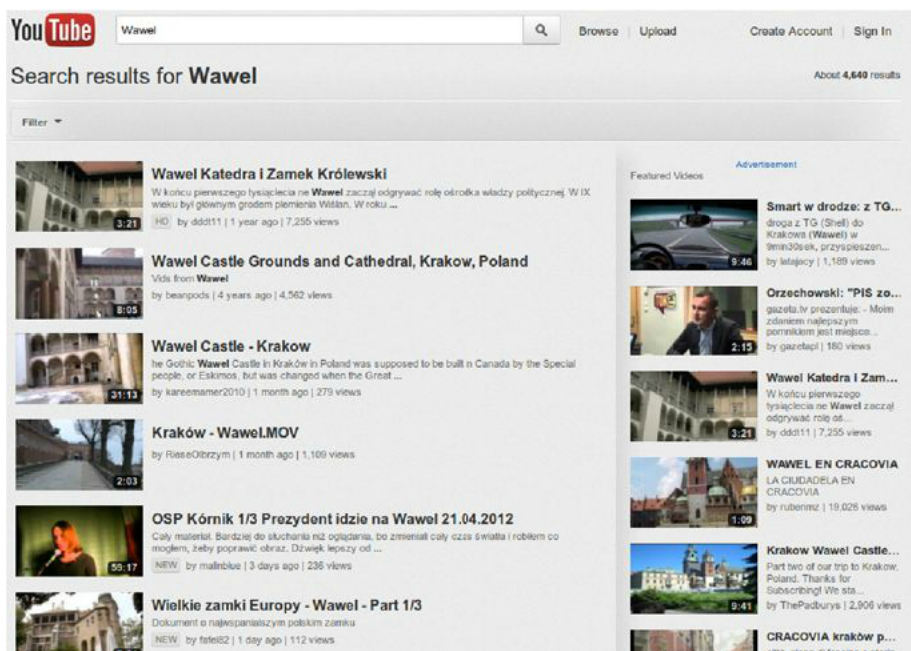
3.6. Materiały audio i wideo

Wyspecjalizowanym rodzajem informacji udostępnianej w Internecie, ale niezwykle cennym w niektórych sytuacjach są materiały audio, obrazy i wideo. Pozwalają one zobrazować wiele obiektów których prezentacja nie jest możliwa w ramach prowadzonych zajęć. Przykładowy Rysunek 3.9 zawiera obrazy wraz z otamowaniem geograficznym zdjęć, pozwalającym na ich dokładne umiejscowienie.

Rysunek 3.9 Wykorzystanie udostępnianych obrazów (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Nie sposób także przecenić znaczenia materiałów wideo (patrz Rysunek 3.10) które pozwalają na obejrzenie wielu obiektów i zjawisk dokładniej obrazujących omawiany materiał. Przy olbrzymiej ilości zgromadzonych materiałów, można znaleźć klipy wideo wspomagające praktycznie tematykę każdego z zajęć.

Rysunek 3.10 Materiały wideo dostępne w Sieci (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Moduł miał na celu omówienie wykorzystania Internetu jako platformy współpracy. Możliwości Sieci pod tym względem umożliwiają wymianę dokumentów, sprawną pracę grupową, obejmującą także synchronizację zadań i wspólnej pracy. Materiał prezentowany w module dotyczył także wykorzystania popularnych serwisów społecznościowych do budowania wirtualnych społeczności. Serwisy tego typu zarówno integrują, jak i umożliwiają nawiązywanie kontaktów z osobami o podobnych zainteresowaniach, czy ekspertach o kompetencjach jakich potrzebujemy do rozwiązania problemów przekraczających nasz możliwości.

Współpraca wirtualna, prowadzona za pośrednictwem różnych serwisów internetowych staje się podstawą nauki, jak i pracy. Dlatego warto uwzględnić także i ten aspekt Sieci podczas planowania procesu nauczania, gdyż wirtualna współpraca nie oznacza jedynie wygody, ale także i możliwość współpracy z osobami które w innej sytuacji pozostawałyby poza naszym kręgiem, chociażby ze względu na oddalenie geograficzne.

Internet jako medium komunikacji

Celem modułu jest prezentacja możliwości Internetu jako medium komunikacji. Sprawna komunikacja jest podstawą realizacji zadań wymagających współpracy ludzi. Dodatkowo komunikacja internetowa korzystająca z różnych serwisów pozwala na osiągnięcie poprawy jej efektywności i jakości, dodatkowo dając także możliwość ograniczenia kosztów jej stosowania. Na zakończenie moduł zwrócona zostanie także uwaga na sprawy dot. zasad poprawnego zachowania się użytkowników Internetu komunikujących się z innymi, który to zbiór zasad uznanych za właściwe w Internecie zwany jest netetykietą.

Po zapoznaniu się z materiałem zawartym w module „Internet jako medium komunikacji” czytelnik będzie:

- umiał dobrać odpowiednie środki komunikacji internetowej do potrzeb grupy wymieniającej się informacjami oraz potrafił zwrócić uwagę na poprawne zachowanie się członków grupy, zgodne z zasadami netetykiety,
- rozumiał znaczenie różnych środków komunikacji internetowej oraz ich wady i zalety.

4.1. Komunikacja w Internecie

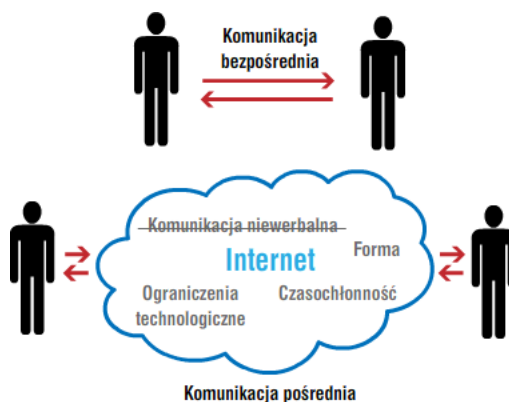
Ostatnim z omawianych aspektów zastosowania Internetu w edukacji jest komunikacja opierająca się na możliwościach Sieci. Podobnie jak i w przypadku wcześniejszych aspektów, tak i w tym przypadku możemy zidentyfikować korzyści z użycia komunikacji internetowej (patrz Rysunek 4.1).

Rysunek 4.1 Korzyści z zastosowania komunikacji internetowej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Mimo swojej dużej popularności komunikacja internetowa posiada pewne ograniczenia i stwarza problemy na które należy zwracać uwagę (patrz Rysunek

4.2). Warto chociażby pamiętać u utracie istotnego przekazu niewerbalnego pozwalającego niejednokrotnie zrozumieć nastawienie rozmówcy. Najtrudniej odczytać jego intencje (stąd stosowanie tzw. emotków) przy komunikacji tekstowej, prościej przy rozmowie audio, natomiast komunikacja wideo możliwości zbliżone do rozmowy rzeczywistej.

Rysunek 4.2 Komunikacja bezpośrednia i pośrednia (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

4.2. Poczta elektroniczna

W przypadku zastosowania drugiej (po WWW) z najpopularniejszych usług internetowych tj. poczty elektronicznej warto zwrócić uwagę na właściwe przygotowanie wiadomości. Podstawowe cechy dobrej wiadomości elektronicznej znajdują się w Tabeli 4.1.

Tabela 4.2 Cechy dobrej wiadomości elektronicznej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Cechy dobrego maila	Czyli ...
Odpowiedni tytuł	Tytuł opisuje treść wiadomości
Właściwy format	Posiada ustrukturyzowanie oraz podział na części
Przyjazny w odczycie	Nie zawiera załączników w niestandardowych formatach
Znany nadawca	Nadawca jest wyraźnie określony
Zachowuje cytowania	Przy odpowiedzi odnosi się do pytań/wątpliwości cytowanych w mailu
Mala wielkość	Załączniki nie są zbyt ciężkie, nie zawiera całej treści komunikacji od początku wymiany
Wita i żegna	Zawiera powitanie oraz pożegnanie czytającego
Poważność adresu nadawcy	Mail oficjalny nie powinien być wysłany z konta o mało poważnej nazwie

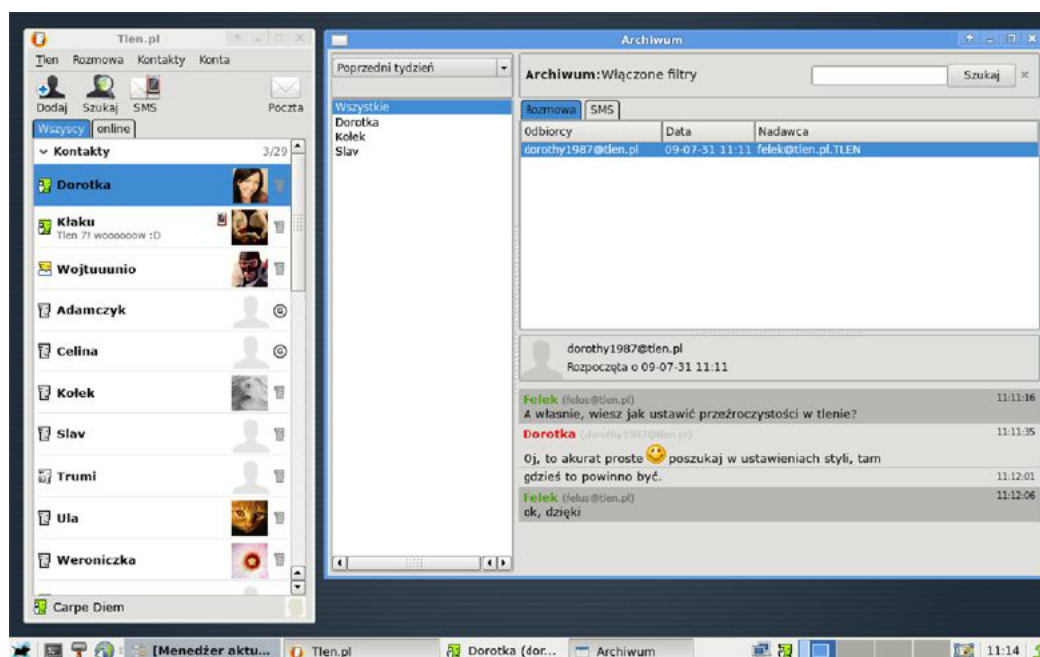
Poczta elektroniczna nie bez powodu jest tak popularną usługą. Umożliwia zastosowanie jej do wielu celów (patrz na Rysunek 4.3). Należy o tym pamiętać i wykorzystywać ją do osiągnięcia maksymalnych efektów.

Rysunek 4.3 Zastosowania poczty elektronicznej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

4.3. Konferencje i komunikatory

Inną rodzajem przydatnych usług komunikacyjnych są komunikatory i narzędzia konferencyjne (przykładowe narzędzia znajdują się na Rysunku 4.4). Umożliwiają one różnorakie przekazywanie informacji w czasie rzeczywistym - od tekstu, głos, wideo, aż do przekazywania sobie dokumentów.

Rysunek 4.4 Komunikatory i konferencje on-line (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Komunikatory i narzędzia konferencyjne udostępniają nam bogatą funkcjonalność (patrz Rysunek 4.5). Ich podstawową zaletą jakiej nie oferuje poczta elektroniczna jest komunikacja w czasie rzeczywistym, jednakże z drugiej strony poczta elektroniczna jest bardziej uniwersalna i nie wymaga korzystania z tego samego oprogramowania, co nasz rozmówca. Ponadto niektóre kwestie można szybciej

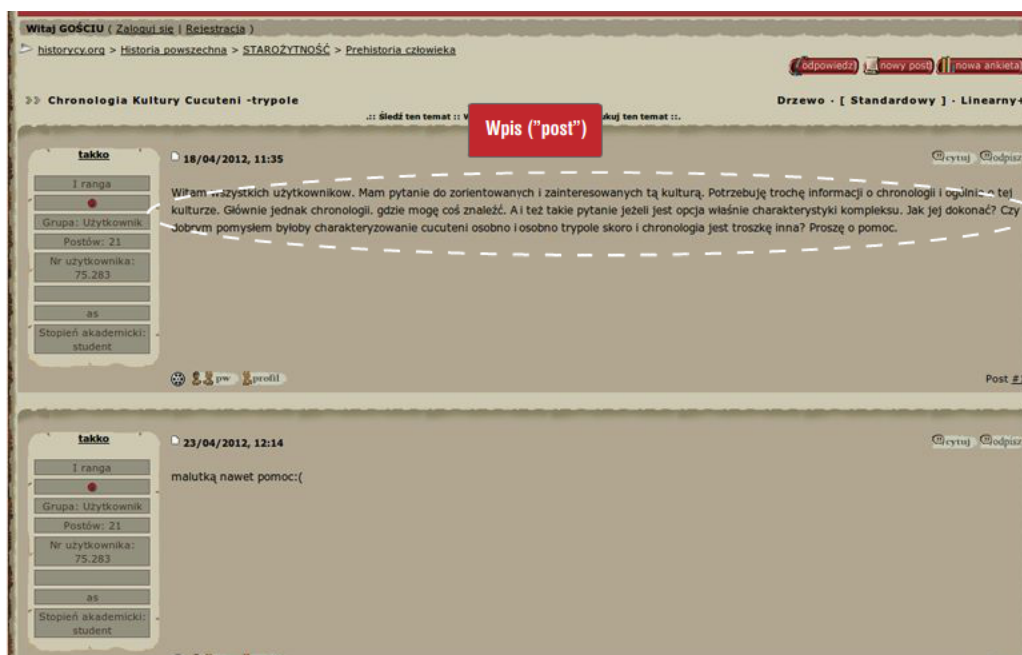
wyjaśnić podczas bezpośredniej dyskusji, niż pośrednio poprzez ciąg wiadomości wymienianych pocztą elektroniczną. Umiejętność korzystania z różnych form komunikacji internetowej polega zatem na świadomym wyborze jej właściwych form.

Rysunek 4.5 Funkcjonalność komunikatorów i narzędzi konferencyjnych (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

4.4. Fora dyskusyjne

Odmiernym rodzajem komunikacji są fora dyskusyjne będące wyspecjalizowanymi serwisami internetowymi pozwalającymi na umieszczenie komunikatów w ramach dyskusji prowadzonych na określone tematy. Zazwyczaj forum dyskusyjne zawiera hierarchię poczynając od bloków tematycznych, poprzez tematy, skończywszy na wpisach/postach (jak pokazano na Rysunku 4.6). Są także popularnym dodatkiem do różnych serwisów WWW, pozwalając ich użytkownikom na wymianę informacji.

Rysunek 4.6 Struktura przykładowego forum dyskusyjnego (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Korzystanie z forum dyskusyjnego wiąże się także z pełnieniem określonej roli na forum. Zestawienie typowej odpowiedzialności dla ról znajduje się w Tabeli 4.2.

Tabela 4.2 Rola i odpowiedzialność użytkowników forum (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Gry ratownika	Gry prześladowcy	Gry ofiary
<ul style="list-style-type: none"> Przecież ja chcę dla ciebie dobrze. Ja ci tylko chcę pomóc. Do usług – daj ja to zrobić. Sama sobie nie poradzisz. Gdybym był tobą. Opowiedz mi szybko co się stało. Napij się jeszcze, to ci pomoże. Szczęście, że mnie masz, co byś ty beze mnie zrobił. 	<ul style="list-style-type: none"> Tu cię dorwałem ty ... Gdyby cię nie było to... Zobacz, co przez ciebie zrobiłem... Moje lepsze... Coś wiem, ale nie powiem... Sąd (spędza czas na osądza niu innych) 	<ul style="list-style-type: none"> Ja się na tym nie znam. Drewniana noga, struganie wariata. Daj mi kopa. To straszne. Ale ja cię chyba za nudzam. Ja nie potrafię – ty potrafiś. Co zrobię, jeśli ty mnie opuścisz. Nie, nie to nic ważnego. Tak, ale... Co zrobiłbym bez ciebie. Ach jak mi przykro, to tylko mnie mogło się zdarzyć. Coś wiem, ale nie powiem... Patrz, co mi zrobiłeś...

4.5. Usenet i IRC

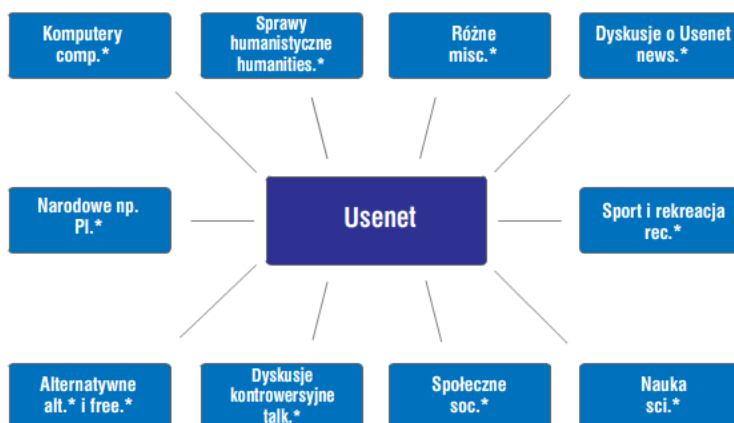
Odmienną formą komunikacji internetowej oferuje Usenet. Różnorodność tematycznych grup dyskusyjnych oraz ich ułożenie w postaci struktury hierarchicznej, ułatwiające orientację, umożliwia wymianę informacji z wieloma internautami, czasami o bardzo wyspecjalizowanych zainteresowaniach,

mogących służyć pomocą i doświadczeniem. Prezentacja podstawowej struktury Usenetu znajduje się na Rysunku 4.7.

Użytkownik	Rola	Dostępny zakres forum
Forumowicz	Wymiana informacji z innymi użytkownikami	Zazwyczaj całe
Moderator	Odpowiedzialny za treści umieszczone na forum (porządkowanie wpisów, usuwanie niedopuszczalnych), wspieranie użytkowników oraz ograniczoną kontrolę użytkowników (kary, zawieszenia kont)	Zazwyczaj wybrana część
Administrator	Zarządza użytkownikami, treścią oraz strukturą forum oraz odpowiada za sprawy techniczne	Całe

Rysunek 4.7 Struktura Usenetu (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

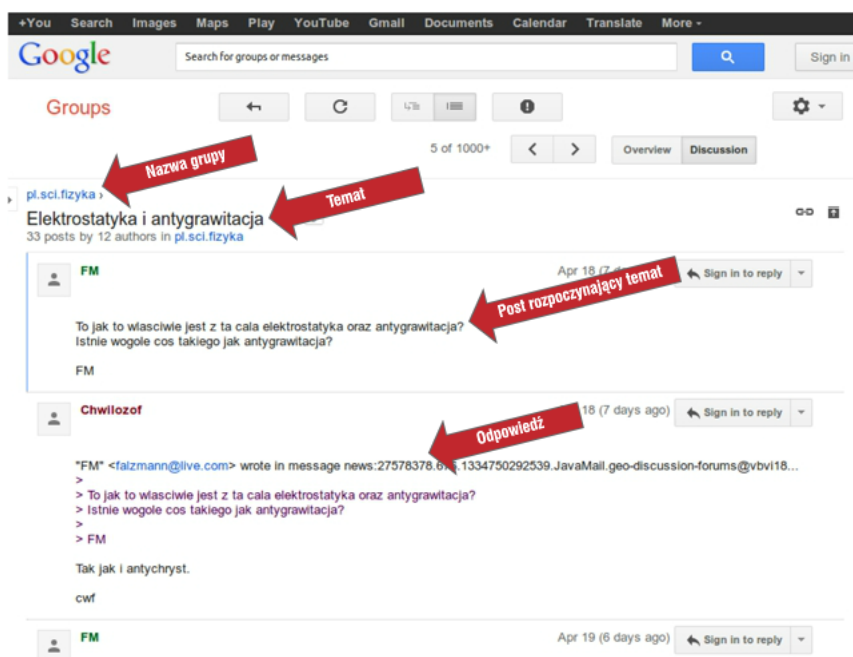
Każda z listy dyskusyjnych posiada podobną organizację (patrz przykład na Rysunku 4.8) i może być odczytywana poprzez liczne serwisy WWW, zbierające zawartość list dyskusyjnych, lub poprzez subskrypcję i odczyt korzystając z klienta pocztowego (wyposażonego w odpowiednią funkcjonalność).

Rysunek 4.8 Postać listy dyskusyjnej (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

4.6. Netetykieta

Ze względu na swoją specyfikę, zachowania w Sieci wymagają określenia właściwych postaw i wzorców postępowania. Niestety przestrzeganie netetykiety pozostaje dowolnym wyborem internautów, ew. będących do tego przymuszonych przez moderatorów pod groźbą ustrzeżeń, blokady lub usunięcia z wybranego serwisu. Najczęstszymi wykroczeniami przeciwko netetykietce są: kłótnia, trollowanie oraz zaśmianie (wyjaśnienia znajdują się na Rysunku 4.9).

Rysunek 4.9 Najczęstsze wystąpienia przeciwko netetykiecie (Pełna animacja Flash jest dostępna w materiałach e-learningowych)

Moduł miał na celu prezentację możliwości Internetu użytego jako medium komunikacji. Jest to niezwykle istotne zadanie, gdyż sprawna komunikacja jest podstawą dobrej realizacji zadań wykonywanych wspólnie z innymi ludźmi. Komunikacja internetowa korzystająca z różnych serwisów pozwala na osiągnięcie poprawy efektywności, jakości komunikacji, dodatkowo dając także możliwość ograniczenia kosztów jej stosowania, jednakże wymaga uwzględnienia pewnych czynników utrudniających jej użycie, które jednakże przy uwzględnieniu ich występowania oraz zastosowaniu odpowiednich środków mogą zostać zminimalizowane.

Istotną grupę problemów tworzą nieporozumienia wynikające z innego sposobu postrzegania zachowań użytkowników w Sieci, odbiegającego od przyjętych norm poza Siecią. Dlatego moduł zawierał także omówienie podstawowych zasad netetykiety.

Podsumowanie szkolenia

Szkolenie miało na celu prezentację możliwości Internetu, postrzeganego z perspektywy zastosowania jego usług, technologii oraz informacji, w edukacji. Szerokie spojrzenie zastosowane w szkoleniu miało zagwarantować prezentację popularnych usług, źródeł informacyjnych czy systemów internetowych, pozwalających na wykorzystanie Internetu jako uniwersalnej platformy dostępu do informacji, współpracy czy komunikacji.

Należy pamiętać o zmianach społecznych, które wynikając z powszechnego stosowania Internetu przez społeczeństwo, bez względu na wiek, zarówno do celów zawodowych, jak i osobistych, rzutują na społeczne oczekiwania także i wobec procesu edukacyjnego. Nowoczesny proces edukacyjny powinien zatem korzystać z narzędzi, technologii i nawyków ludzkich spotykanych poza edukacją.

Internet może zostać użyty jako wygodna platforma łącząca zarówno pracowników edukacji, uczących się, jak i w przypadku edukacji najmłodszych, także ich rodziców i opiekunów.

Słownik

Adres IP

Numeryczny adres sieciowy urządzeń (komputerów, zbiorów komputerów i innych urządzeń), identyfikujący

Domena

Część adresu internetowego używana do identyfikacji węzłów sieci. Posiada strukturę hierarchiczną, często o znaczeniu logicznym (domeny najwyższego poziomu - tematyczne lub krajowe, oraz uporządkowane poddomeny organizacji). Uporządkowanie oraz postać tekstowa pozwala na łatwiejsze operowanie adresami niż przy użyciu adresu IP.

Emotki

Symbole tekstowe (lub czasami graficzne) reprezentujące intencje i nastrój piszącego

Forum dyskusyjne

Webowa forma grupy dyskusyjnej, zazwyczaj o określonej tematyce, dostępna przez przeglądarkę internetową. Fora dyskusyjne często stanowią uzupełnienie innych serwisów internetowych, nieposiadając jako całość uporządkowanej hierarchii, łączącej różne fora.

Głęboki Internet

Zasoby Internetu znajdujące się poza zasięgiem tradycyjnych wyszukiwarek internetowych, wymagające zastosowania specjalistycznych narzędzi lub samodzielnego wyszukiwania za pośrednictwem wyszukiwarek poszczególnych baz danych.

Internet

Największa – ogólnosiwiatowa sieć typu WAN (Wide Area Network)

IRC

Usługa sieciowa służąca do prowadzenia rozmowy z innymi użytkownikami, stanowiących komunikatory internetowe o szerokim kręgu odbiorców (lub ew. prywatne rozmowy).

Katalog internetowy

Usystematyzowany, podzielony hierarchicznie na kategorie zbiór odnośników do stron internetowych wraz z ich opisem.

Klient poczty

Program służący do odbioru, wysyłania oraz zarządzania pocztą elektroniczną. Rozbudowane programy klientów pozwalają na podłączenie się do różnych kont

pocztowych z użyciem różnych protokołów sieciowych oraz zawierają dodatki funkcjonalne (np. kalendarze, listy zadań) udostępniane poprzez wtyczki.

Komunikator

Narzędzie do prowadzenia natychmiastowej komunikacji z innymi użytkownikami Sieci. Oprócz samych wiadomości komunikatory pozwalają także na obserwowanie bieżącej dostępności innych użytkowników.

Netykieta

Zbiór zasad i form zachowania się użytkowników sieci Internet, korzystających z różnych rodzajów usług internetowych, uznawanych za przyzwoite zachowanie się

Post

Odpowiedź, pojedynczy komentarz będący głosem w dyskusji na dany temat na forum internetowym lub grupie dyskusyjnej.

Przeglądarka internetowa

Program komputerowy w podstawowym stopniu służący do wyświetlania stron internetowych, a także dodatkowo obsługi multimediów, czy zarządzania preferencjami użytkownika (zbiór interesujących stron). Możliwości popularnych przeglądarek mogą zostać rozszerzone przez liczne wtyczki zawierające dodatkową funkcjonalność.

Serwer

Wyróżniony komputer w sieci przeznaczony do świadczenia usług innym komputerom lub program zainstalowany na dowolnej maszynie dostarczający określonej funkcjonalności innym maszynom. Popularne serwery to serwery bazodanowe, plików, stron internetowych czy udostępniające urządzenia np. drukarki.

Serwis internetowy

Zbiór stron, spójnych logicznie i ew. tematycznie, które udostępniają użytkownikowi informacje lub funkcjonalność

System internetowy

Specjalny rodzaj serwisu internetowego, który dostarcza użytkownikowi głównie funkcjonalność, pozwalającą na realizację określonych zadań, a nie dostęp do informacji

Temat

Zazwyczaj spójna tematycznie dyskusja na forum internetowym lub grupie dyskusyjnej, zawierająca zbiór wpisów (postów).

Usenet

Ogólnosiwiatowy system grup dyskusyjnych, zbudowany z wielu tematycznych grup dyskusyjnych ułożonych w postaci struktury hierarchicznej.

Wyszukiwarka internetowa

Serwis internetowy pozwalający na odnalezienie informacji poszukiwanych przez użytkownika pośród stron zindeksowanych przez wyszukiwarkę oraz przechowywanych w bazie wyszukiwarki.

Zalecana literatura

1. Frankowski P., Juneja A., *Serwisy społecznościowe. Budowa, administracja i moderacja*, Helion, Gliwice 2009
2. Sokół M., *Internet. Kurs.*, Wydanie III, Helion, Gliwice 2011
3. Wróblewski P., *Aplikacje Google*, Helion, Gliwice 2010

Materiały dodatkowe

Materiały dodatkowe znajdują się w materiałach e-learningowych dostępnych na platformie